

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2014

અભ્યાસક્રમ : સનાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : અર્થશાસ્ત્રના મૂળભૂત ખાલો (EEC-01)

તારીખ : 25/01/2014

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 અભિવ્યક્ત પસંદગીના સિદ્ધાંતની સમજૂતી આપો. (14)

અથવા

(અ) અર્થશાસ્ત્રની પ્રો. લીયોન રોબિન્સની વ્યાખ્યાની સમજૂતી આપો. (07)

(બ) “પુરવઠો પોતાની માંગ આપો આપ સર્જ છે” ચર્ચા. (07)

પ્રશ્ન:-2 વહેંચણીના સીમાન્ત ઉત્પાદકતાના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો. (14)

અથવા

(અ) વસ્તુની માંગને અસર કરતા પરિબળો ચર્ચા. (07)

(બ) આર્થિક વિકાસમાં મૂડિનું મહત્વ સમજાવો. (07)

પ્રશ્ન:-3 પૂર્ણ હરિફાઈ હેઠળ પેઢીની સમતુલા વિગતે સમજાવો. (14)

અથવા

વર્ગીય હિસ્સેદારી અંગેનો કાર્લ માર્કસનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

પ્રશ્ન:-4 વેપારની શરતોનો અર્થ આપી દરખાસ્ત રેખાઓની મદદથી વેપારની શરતો કેવી રીતે નક્કી થાય છે તેની ચર્ચા કરો. (14)

અથવા

ભેદભાવ યુક્ત ઈજારાશાહીમાં કિંમત ભેદભાવ સમજાવો.

પ્રશ્ન:-5 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

1. નફાના જુદા જુદા સિદ્ધાંત

2. તટરથ રેખાનાં લક્ષણો

3. ખાનગીક્ષેત્ર અને જાહેરક્ષેત્ર

4. સૂચકાંકની રચનાની સમસ્યાઓ

5. સમસિમાંત તુષ્ટિગુણનો નિયમ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2014

અભ્યાસક્રમ : સનાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્તિ પદ્ધીનો ભારતનો આર્થિક વિકાસ (EEC-02)

તારીખ : 27/01/2014

સમય : 03.00 to 06.00

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 આંકડાશાસ્ત્રનો અર્થ આપો. આંકડાશાસ્ત્રની ઉપયોગીતા અને દૂરઉપયોગીતા ચર્ચો. (14)

અથવા

પ્રાથમિક અને ગૌડા માહિતી મેળવવાની રીતોની સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન:-2 સહસંબંધ એટલે શું? સહસંબંધનું અર્થધટન કરવાની રીત આદૃતિસહ સમજાવો. (14)

અથવા

ભારિત મધ્યક અને સંયુક્ત મધ્યકની વિગતે સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન:-3 નીચેની માહિતી પરથી સહસંબંધાંક શોધો. (14)

X	52	54	52	53	58	56	57
Y	48	50	56	55	48	52	44

અથવા

કિશરનો સૂચકાંક અને તેનું મહત્વ સમજાવો.

પ્રશ્ન:-4 સંભાવનાનું સરવાળા અને ગુણાકારના પ્રમેયો સમજાવો. (14)

અથવા

નીચેની માહિતી પરથી સરેરાશ વિચલન અને પ્રમાણિત વિચલન શોધો.

$$X = 52, 54, 48, 48, 52, 56, 68, 62$$

પ્રશ્ન:-5 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

(1) સહસંબંધ અને નિયત સંબંધ

(2) નિદર્શિ અવકાશ

(3) સમાંતરશ્રેષ્ઠી અને ગુણોત્તરશ્રેષ્ઠી

(4) પ્રમાણિત વિચલન

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી-2014

અભ્યાસક્રમ : સનાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : પ્રાથમિક આંકડાશાસ્ત્રીય રીતો અને મોજણી પદ્ધતિઓ (EEC-03)

તારીખ : 25/01/2014

સમય : 03.00 to 06.00

સૂચના : પ્રત્યેક પ્રશ્નની સામે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવેલ છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 આંકડાશાસ્ત્રના અભ્યાસમાં સમબિંદી અને નિર્દર્શ અભ્યાસનો અર્થ સમજાવો તથા નિર્દર્શ અભ્યાસમાં નિર્દર્શ ભૂલ અને બિન-નિર્દર્શ ભૂલ વિશે વિસ્તારથી સમજૂતી આપો. (14)

અથવા

પ્રાથમિક અને ગૌણ માહિતી મેળવવાની રીતોની સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન:-2 2010નાં વર્ષને આધાર વર્ષ તરીકે લઈને 2013નાં વર્ષના પાશે અને લાસ્પેચરના સૂચક આંક મેળવો. (14)

વસ્તુ	એકમ	એકમદીઠ કિંમત (રૂ.)		જથ્થો	
		2010	2013	2010	2013
A	કિલો	40	50	95	120
B	કિલો	100	130	120	130
C	કિલો	40	60	50	70

અથવા

4 વર્ષના સમયગાળા માટે ચલિત સરેરાશની રીતથી વલાણ મેળવો.

વર્ષ	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ઉત્પાદન(ક્રિં.વ.)	52	54	55	57	58	61	63	66	67	70

પ્રશ્ન:-3 નીચે આપેલામાંથી કોઈપણ બે ના જવાબ આપો. (14)

(A) 20 શહેરોમાં થયેલા દ્વિચીઠી વાહનોના અક્સમાતની નીચે પ્રમાણે માહિતી મળે છે તે ઉપરથી અસતત આવૃત્તિ વિતરણ બનાવો.

- 2, 5, 8, 10, 2
 0, 3, 3, 9, 1
 10, 5, 3, 7, 1
 2, 1, 5, 3, 1
 2, 1, 6, 9, 1

(B) ગુજરાત એસ. ટી. ને થયેલી આવકની માહિતીને સ્તંભ આકૃતિમાં પ્રસ્તુત કરો.

વર્ષ	આવક (કરોડ રૂ. માં)
2001	100
2003	80
2005	80
2007	105
2009	50
2011	100
2013	150

(C) ગુજરાત અને મહારાષ્ટ્રમાં જનમદર, મૃત્યુદર અને વસ્તીવૃદ્ધિદરની નીચે પ્રમાણેની માહિતી સંભાકૃતિથી બતાવો.

રાજ્ય	જનમદર	મૃત્યુદર	વસ્તીવૃદ્ધિ દર
ગુજરાત	10	4	6
મહારાષ્ટ્ર	11	4	7

પ્રશ્ન:-4 બ્યુટી કોન્ટેસ્ટમાં બે નિર્ણાયકોએ સ્પર્ધકોને નીચે પ્રમાણે ગુણ આપ્યા છે તેના આધારે ક્રમાંક સહસંબંધાંક મેળવો. (14)

સ્પર્ધકો	પ્રથમ નિર્ણાયક	દ્વિતીય નિર્ણાયક
A	5	4
B	2	5
C	8	7
D	1	2
E	4	3
F	6	6
G	3	1
H	7	8

અથવા

નીચેની માહિતી માટે બે નિયતસંબંધ રેખાઓ મેળવો.

x :	1	2	3	4	5	6	7	8	9
y :	9	8	10	12	11	13	14	16	15

પ્રશ્ન:-5 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

- (1) સરેરાશ વિચલન
 - (2) આંકડાશાસ્ત્રની ઉપયોગિતા
 - (3) યાદચિછક ચલ અને નિર્દર્શ વિતરણ
 - (4) સૂચકાંકમાં આધાર વર્ધની પસંદગી
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2014

અભ્યાસક્રમ : સનાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : ભારતમાં કૃષિનો વિકાસ (EEC-04)

તારીખ : 28/01/2014

સમય : 03.00 to 06.00

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 અંગેજ શાસન દરમ્યાન ભારતમાં ખેત અવરોધક પરિબળોની ખેત વિકાસ પર અસરો ચર્ચા. (14)

અથવા

ભારતમાં અંગેજ શાસન દરમ્યાનની કૃષિનીતિનું ટીકાતમક મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન:-2 મોટી સિંચાઈ યોજનાના લાભ અને ગેરલાભ જણાવો. (14)

અથવા

કૃષિ ઉત્પાદકતા ઓટલે શું? ભારતમાં કૃષિક્ષેત્રની ઉત્પાદકતા માટે જવાબદાર પરિબળો વર્ણવો.

પ્રશ્ન:-3 હરિયાણી કાંતિ એટલે શું? ભારતીય કૃષિક્ષેત્ર પર હરિયાણી કાંતિની અસરો ચર્ચા. (14)

અથવા

ભારતમાં કૃષિ કરવેરા વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:-4 ખેત પેદાશના વેચાણના વિવિધ પ્રશ્નોનું સવિસ્તાર વર્ણન કરો. (14)

અથવા

અનાજનું ઉત્પાદન, કિંમતો, જાહેર વિતરણ વ્યવસ્થા અને ગરીબી વચ્ચેના આંતર સંબોધોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:-5 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

(1) ભારતમાં ખેડૂતોની આત્મહત્યાના બનાવો.

(2) નાબાઈ

(3) ભારતની ખેતી પર દુષ્કાળની અસરો

(4) જમીન સુધારણા કાર્યક્રમની નિષ્ફળતાના કારણો

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2014

અભ્યાસક્રમ : સનાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : અર્થશાસ્ત્રમાં પ્રારંભિક ગણિતીય પદ્ધતિઓ (EEC-05)

તારીખ : 29/01/2014

સમય : 03.00 to 04.30

સૂચના : પ્રત્યેક પ્રશ્નની સામે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવેલા છે.

કુલ ગુણ : 35

પ્રશ્ન:-1 ધારોકે A શબ્દ ‘equality’ નો ગણ અને B ‘extreme’ શબ્દનો ગણ છે તો,

A ∩ B, A - B, B - A મેળવો.

(10)

અથવા

વિધેયના વિકલનો માટેનાં નિયમો ઉદાહરણ સહિત ચર્ચો.

પ્રશ્ન:-2 $f(x) = x^3 - 5x^2 - 13x + 9$ માટે મહત્તમ અને લઘુત્તમ કિંમતો મેળવો

(10)

અથવા

ગ્રાહકનું તૃષ્ણિગુણ વિધેય $u = x^2y^2$ છે એની માંગનું વિધેય મેળવો.

પ્રશ્ન:-3 ગ્રાહકનું માંગનું વિધેય $P = 20 - 2a$ છે. $P = 8$ માટે ગ્રાહકના અધિસંતોષ મેળવો, $P = 4$ માટે ગ્રાહકનો વિશેષ સંતોષ CS માં વધારો થાય છે કે ઘટાડો થાય છે?

(10)

અથવા

ક્રોબ્લવેબ મોડેલ સમજાવો.

પ્રશ્ન:-4 $A = \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ 6 & 8 \end{bmatrix}$ અને $B = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 5 & 8 \end{bmatrix}$

(05)

હોય તો,

(i) $A + B$

(ii) $A - B$ મેળવો.

અથવા

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} \quad \text{અને} \quad B = \begin{bmatrix} 5 & 6 \\ 7 & 8 \end{bmatrix}$$

દર્શાવો કે $= AB \neq BA$

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2014

અભ્યાસક્રમ : સનાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)
નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : આર્થિક વિચારો અને નીતિઓ (ECC-09)

તારીખ : 29/01/2014

સમય : 04.30 to 06.00

કુલ ગુણ : 35

પ્રશ્ન:-1 લોરેન્ઝ વક્ષ સમજાવો. (Lorenz Curve) (10)

અથવા

વિકાસશીલ દેશો માટેની ટેકનોલોજી સમજાવો.

પ્રશ્ન:-2 રાજકોશીય સમવાયતંત્રમાં વિકૃતિ સમજાવો. (10)

અથવા

ખાધપુરવણીની વ્યાખ્યા ઉપર નોંધ લખો.

પ્રશ્ન:-3 વેપારની શરતો અને આર્થિક વિકાસ વિશે નોંધ લખો. (15)

અથવા

ભારતમાં સંચાલનમાં શ્રમિકોની ભાગીદારી સમજાવો.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2014

અભ્યાસક્રમ : સનાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : આર્થિક વિકાસના ઢાંચા – તુલનાત્મક અભ્યાસ (EBC-06)

તારીખ : 30/01/2014

સમય : 03.00 to 06.00

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 બે વિશ્વયુદ્ધો વચ્ચેના સમય દરમ્યાન જાપાનનું ઔદ્યોગિકરણ સમજાવો. (20)

અથવા

સામંતશાહી પદ્ધતિ એટલે શું? સામંતશાહી પદ્ધતિમાં નીચી ઉત્પાદકતાના કારણો સંવિસ્તાર સમજાવો.

પ્રશ્ન:-2 શું બિટનની ઔદ્યોગિક કાંતિ મુક્ત વેપાર સાથે સંકળાયેલી હતી? ચર્ચા કરો. (20)

અથવા

મહામંદી એટલે શું? તેના કારણો સમજાવી તેની અસરોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:-3 જાપાનના અર્થતંત્રમાં ઉત્પાદકતામાં વધારા માટેના ક્યા ઉદ્ભવ સ્થાનો હતા? એના લાભ કોણે લીધા વિગતે ચર્ચો. (20)

અથવા

(અ) બહાર કામ આપવાની પદ્ધતિ સમજાવો.

(બ) દૈત્યાદનો ખ્યાલ સમજાવો.

પ્રશ્ન:-4 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (10)

1. રશિયન ખેતીની નીચી ઉત્પાદકતા માટે જવાબદાર ઘટકો
2. વસાહતોનું શોષણ
3. આયોજન વિરુદ્ધ બજાર
4. 18 મી સદીમાં ત્રિકોણીયો વેપાર